

Men man kom aldrig tilbage til sagen. USA byggede bare sin base.

Når USA ignorerede dansk atompolitik, da de anlagde atombasen i 1959, hvorfor så ikke i spørgsmålet om havne og farvande i 1970'erne og 1980'erne?

O.k. En undersøgelse af forholdet vil måske ikke være særlig smigrende for USA, men det vil være langt mindre smigrende for nogle af vores egne politikere. For set ud fra den kolde krigs perverterede logik var de amerikanske atomoverflyvninger over Grønland og alt det andet jo en del af det spil, hvormed de to supermagter holdt hinanden i skak.

Denne politik kunne Danmark, USA's allierede, have accepteret. Det gjorde mange andre NATO-stater, og det gjorde Danmark faktisk også indtil 1957. Men da USA midt i 1950'erne ønskede helt åbent at deployere atomvåben i en række NATO-lande, opstod der uro og modvilje i flere lande, bl.a. Danmark, meget stærk uro, så stærk, at den daværende regering overtog disse ideer og de protesterendes ideer og proklamerede Danmark som atomvåbenfri zone under de nuværende omstændigheder – begrundet med at Danmark dermed var med til at gøre Norden til et lavspændingsområde.

Men bag det hele lå en dyb modvilje i befolkningen mod de våben, der havde tilintetgjort Hiroshima og Nagasaki, og mod at satse stærkt på sådanne våben, en modvilje, som helt aktuelt eksisterer stadig og giver sig udslag i vreden over de franske atomforsøg, som udenrigsministeren omhyggeligt – omhyggeligt – undgår at berøre, når han retter blikket mod nutiden og fremtiden i sit svar her.

Det er en nærliggende konklusion, at selv om den officielle danske atompolitik efter 1957 rummede visse realiteter – det skal medgives – så var der nok så meget tale om et dobbeltspil, der skulle lukke munden på hjemlig kritik, og det vil sige, at der var elementer af folkebedrag i den, helt klart indtil 1968, sandsynligvis også i tiden derefter.

Man kan være for eller imod atompolitik. Men mon ikke de fleste vil være enig i, at den uærlighed, som blev udvist, er med til at undergrave tilliden til politikerne og folkestyret? Det vil bidrage til at få klinket skårene, hvis man i det mindste nu viser vilje til at få sandheden frem. Heri vil også ligge en vis sikkerhed mod gentagelser, hvilket dog har betydning for den fremtid, udenrigsministeren helst vil tale om.

På den baggrund skal jeg mine egne vegne og på vegne af hr. Keld Albrechtsen fra Enhedslisten foreslå følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget opfordrer regeringen til at anmode DUPI om at udarbejde en historisk redegørelse i form af en hvidbog for, hvorledes de erklærede principper for dansk atomvåbenpolitik er blevet forvaltet fra 1945 til i dag.

»Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«
(Dagsordensforslag nr. D 5).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg skal ikke blande mig i hr. Gert Petersens diskussion med udenrigsministeren, men i og for sig blot komme med en oplysning til den kollektive hukommelse, som måske kan være meget nyttig i en sag af historisk karakter, som denne jo er.

Hr. Gert Petersens bemærkning om, at det ikke kunne passe, at oplysningerne om det nedgravede atomværk og om basen omkring Thule først kunne være kommet frem så sent, er jeg enig med hr. Gert Petersen i, og det er jeg bl.a. på grund af, at da Forsvarsudvalget var på Grønland i 1989 og bl.a. i Thule, fik Forsvarsudvalget faktisk vist en film om basen. Det synes jeg blot skal med i oplysningerne.

SF havde også en repræsentant i Forsvarsudvalget.

Det var blot for at styrke den almindelige hukommelse.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Hr. Jørgen Estrup har misforstået det, jeg sagde, og jeg er sådan set meget glad for, at han kom med sin bemærkning nu, for så kan der også være andre, der har misforstået det.

Det, jeg talte om, var ikke dette atomkraftværk, som jeg ikke kender ret meget til, men det var den oplagring af atombevæbnede missiler – jeg tror i et antal af 45 – som fandt sted i en periode i 1958 og derefter 1959–65. Det var dét,